

644/3

2001

ცისკარი

სამხატვრო-
სალიტერატურული
ჟურნალი

7 | 2001

ნინო ბასილია

„აკრძალული პიესა“,

ანუ

უცენსურო სიტუაციების მსატრეული კითხვა

სცენაზე ქუჩის სიტუაციაა. იტალიური ეზოს ჭიშკარი, რომელზეც აბრაა გაკრული. აბრაზე მიჯღაბნილი წარწერაა - „ნავდი“. ასევე სხვა წარწერაც - „ვამზადებ ინგლისურში და პიანინოზე - ლამარა“. ქუჩის ხმაურთან ერთად ისმის მუსიკის ხმა. ჭიშკრიდან გამოდის ახალგაზრდა, ოცდაათიოდე, წლის მამაკაცი. თითქოს ყველას ესალმება, ხელს ართმევს (კრიმასეპით), აკეთებს იმიტაციას, რომ ქალი გადაჰყავს ქუჩაზე, სადაც მანქანები დაჰქრინან და თან ეუბნება.

- ფრთხილად, ქალბატონო, თქვენ ხომ არ გინდათ, მანქანამ გაგიტანოთ. კი, კი, გაგიშვებთ ხელს, აბა, რას ვიზამ, გადაგიყვანთ და გაგიშვებთ...

(*ცოტა ხნის შემდეგ ოდნავ გაბრაზებით*).

- კი, ბატონო, მიბრძანდით, ქალბატონო, მე სულაც არ მიფიქრია ის, რაც თქვენ იფიქრეთ, გადადით, ბატონო, გადადით, ოღონდ ფრთხილად... აი, ასე, კარგია.

(*მერე ჭიშკრისკენ გამოიხედავს*).

- ესენი აქ რას აკეთებენ?

(*მობრუნდება, ხედავს ტელეკორესპონდენტს, რომელიც ქუჩაში გამოსვლაპარაკებლად და პირდაპირ ეთერში გასაშვებად მოქალაქეს ეძებს. ოპერატორი კამერას აყენებს ჭიშკრის პირდაპირ. იქვე ასისტენტიც დარბის. მერე ხელს მთავარი გმირისკენ გაიშვებს და ტელენამყვანს ჰკითხავს*).

ასისტენტი: - წავა?

კორესპონდენტი: - წავა!

მოქალაქე: - სად წავალ, გენაცვალე, მე აქ ვცხოვრობ...

(*ოპერატორიც კამერის უკნიდან ყვირის*)

ოპერატორი: - ჰა, რას შვებით, მიდის? უშვებთ თუ არა?

ასისტენტი: - კი, კი, წავა.

მოქალაქე: - შენ, გენაცვალე, მოდი ერთი აქ.

(*ხელს გადახვევს და განზე გაიყვანს*) - ვინ სად უნდა წავიდეს? ეს ჩემი სახლია და სად მიშვებთ, თუ იცით?

კორესპონდენტი: - თქვენ რამდენიმე წუთში პირდაპირ ეთერში იქნებით, ჩვენ ვეძებთ უბრალო მოქალაქეს, რომელიც თავის ცხოვრებაზე ისაუბრებს. ასევე, ტელემაყურებლებიც დაგვირეკავენ და შესაძლებლობა გე-

ქნებათ, მათაც გაესაუბროთ, ასე, რომ თქვენ ჩვენი დღევანდელი გადაცემის მთავარი გმირი იქნებით.

მთ. გმირი: - (*ცოტა დაიბნევა*) მე? მე... პირდაპირ ეთერში?.. კი, თანახმა ვარ, წასვლით არ წავალ, მაგრამ პირდაპირ ეთერში კი გენაცვალათ ჩემი თავი.

(*ამ დროს ასისტენტი პატარა მიკროფონის პერანგის ქვემოდან შეცურებას ცდილობს, რათა საყელოზე დაუშვაროს, გმირი უხერხულად იშშუშნება ქალის ხელის შეხებაზე, ასისტენტი პუდრის კოლოფით დარბის და ორთავეს სახეზე უსვამს*).

კორესპონდენტი: - რას ფიქრობთ, როგორი მდგომარეობაა დღეს ჩვენ ქალაქში და მოგვიყვით, თუ შეიძლება, თქვენი, როგორც ერთი რიგითი მოქალაქის ცხოვრება. რითი ცხოვრობთ? რითი სუნთქავთ?

(*ასისტენტი ჭიშკრიდან ხის სკამებს გამოიტანს, განალაგებს, თავად იქვე ჩაცუქდება*).

მთ. გმირი - (*ჯერ მორცხვად და უხერხულად. მერე თამამდება და როლში იჭრება*) ეს რა, დღეს აინტერესებს ვინმეს? ვაა... (*ჩაფიქრდება, შუბლს მოისრებს და დაიწყებს*) - მე რას ვფიქრობ? მე ვფიქრობ, რომ სულ გაგიჟდა ეს ხალხი. მიედ-მოედებიან რალაცას, ბოდავენ, გოდებენ, ვიშვიშებენ. აი, თუ დააკვირდით, ადრე კიდევ სადღაც ეჩქარებოდათ. ახლა აღარც ეჩქარებათ. დადიან, დაზღაზუნებენ ქუჩებში ჩაშავებულელები, შავ პიჯაკებში, ლაბადებში, კურტაკებში. ყველაფერი შავია ან მონაცრისფრო-რუხი. სახის ფერიც კი გაუნაცრისფერ-გაურუხდათ. დაპორტყილობენ, დადიან, მანქანებს შორის დაიკლაკნებიან უდიერად, თვალებს დააბეცებენ და თითქოს განგებ უვარდებიან მანქანებს ბორბლებს ქვეშ. განგებ რატომ, იცით? აი, მე ხომ მოვკვდები, მაგრამ, რომ ვიცი, არც შენ დაგადგება კარგი დღე, უფრო გულმოქავებული მოვკვდებით. მთელ ქვეყანაზე გამწარებულეები ერთმანთზე იყრიან ჯავრს. თუნდაც მოვკვდეო, მაგრამ შენც ხომ დაიტანჯებიო, წარმოდგენაც კი ძნელია, მაგრამ ნამდვილად ასე ფიქრობენ. სადაა სამართალი? არადა, სამართალმა პური ჭამაო, ნეტავი ვინ რომა ეს სისულელე? პური კი არა, ჩემი ფეხები ჭამა.

(*ამ დროს კორესპონდენტი შუბლზე იტკიცავს*

ხელს. იგი ეკრანზე მაინც არ ჩანს და ამიტომ ნერგულ-
ლობას არ მალავს).

(გმირი ავრძელებს) - სისხლი დალია სამართა-
ლმა, სისხლი! შეიძლება, პური კი ჭამა, მაგრამ ჩემი
სისხლი დააყოლა ან ჩემი მეზობლის სისხლი, ან იმის
ნათესავის. რა მნიშვნელობა აქვს, ხომ დააყოლა. ან-
დაზებს კი არა, ქვეყნებსაც შეეცვალათ მნიშვნელო-
ბა. ადრე რალაცის რესპუბლიკა გვერქვა. რესპუბლი-
კა მაინც იყო. ახლა ეს რესპუბლიკა ამოშალეს და ის
რალაც დატოვეს მხოლოდ. იმ რალაცას კიდევ სახელი
შეუცვალეს, საკრებულო დაარქვეს და დავრჩით ასე
უსახელოდ, უთავმოყვარეოდ და უთავოდ შეკრები-
ლები - ერთი თავმჯდომარითა და ასი თანათავმჯდო-
მარით. რა სინდისი გაგვიწყრა. თუმცა არა, გაგვი-
წყრა კი არა, გაგვიწყდა. განწყრომით კი ღმერთი გაგ-
ვიწყრაო, ვამბობთ. მაგრამ ამას განწყრომა არ ჰქვია.
ღმერთი კი არ გაგვიწყრა, დაიხურა ქუდი და სულ
ამოიკვეთა ფეხი ამ საკრებულოდან. კიდევ კარგი, თა-
ვმჯდომარეს ეყო ძალა და, ღმერთი არ ვარ მეო, წაი-
ბურტყუნა, როცა საცოდავი ხალხი ღმერთის ძებნაში
სამმეტრიან ზღუდეებსა და გალაგნებს მიაწყდა. სა-
ცოდავ თავმჯდომარეს და თანათავმჯდომარეს აჯან-
ყება ეკონათ და, არიქა, ახლა ჩავგვოლავს ეს ხალხიო,
აცხცხანდნენ. მაგრამ, როცა გაიგეს ღმერთის საძებ-
ნელად გამოსულიყვნენ, აი, მაშინ ეყოთ ნაშუსი და
უთხრეს: მართალია, ჩვენ ღმერთები არა ვართ, მა-
გრამ, თუ გინდათ, რამდენიმე ეკლესიას აგვიშენებთ,
იქნებ როგორმე მოვიტყუოთ ეს თქვენი ღმერთი, და-
ვიბრუნოთ და თქვენც დავაშოშმინოთო.

ღმერთი მოვიტყუოთო, ხალხო, გაგიგიათ ასეთი
რამ? კიდევ კარგი, ეკლესიებს სატყუარს ფორმა არ
მისცეს. მერე ერთი-ორმა ქვა ესროლა ერთი-ორ მშე-
ნებელს და იმათ იწყინეს - ამ ხალხს გინდ წინ უქენი
და გინდ უკანო. იმათაც, თქვენ გინდ აშენეთ, გინდ
არაო, მაინც ღორები ხართო და, ყველას რომ ეგონა,
ახლა გაიმართება ხელჩართული ბრძოლა და დახოცა-
ვენ ერთმანეთსო, ერთი-ორი გადააფურთხ-ვადმოა-
ფურთხეს ერთმანეთისკენ და დაიშალნენ. ამ დავიდა-
რებაში ერთმა ტუტუცმა მაინც გაბედა და თქვა: ღმე-
რთი მე ვარ და, თქვე სულელებო, რად გინდათ, ეკლე-
სიაში სალოცავად რომ მიდინართ, ავერ, ამხელა სა-
ხლი ავაშენე, აქ მოდით და ილოცეთო. ჰო, ასე თქვა.
ის, ვინც ღმერთობა დაიბრალა, სახალხო ექიმი იყო
და ერთი-ორი მელექსე-მეშიარე მართლაც ჰყავდა ფე-
ხზე წამოყენებული. მერე იმ მეშიარემ შიარი დაუწერ-
ა - ღმერთი ხარო და იმის მერე გაფუჭდა კაცი. ავერ,
მოდით ყველა აქ და აჩემი სახლის ეკდლებზე დაა-
ნთეთ სანთლები, მკურნალობის ფულს რომ გადაი-
ხდით, იმის მერეო. გეცინებათ, ხომ?

(უყურებს კორესპონდენტს, რომელიც იცინის)
კორესპონდენტი: - უკაცრავად, არ მინდა, თემას გადაუხ-
ვიოთ. თუ შეიძლება, გვითხარით, რატომ ხდება ეს
ყველაფერი, როგორც თქვენ ამბობთ, გადაფურთხებ-
ვადმოფურთხებები *(ცოტა უხერხულად იმეორებს და
ენა ებმება)*, როგორც თქვენ ამბობთ, ასევე იმ რალა-
ციების ქნა *(ახველებს, უჭირს გამოთქმა)*, გინდ ნინო,
გინდ უკანო და ასე შემდეგ?

გმირი: - რატომ ხდება, იცით? საკრებულოდ რომ გადააკე-
თეს ქვეყანა და მმართველის ნაცვლად ყრუ თავმჯ-
დომარე რომ დააყენეს, იმიტომ. საკრებულოც იმი-
ტომ დაარქვეს, მსოფლიოს ქვეყნების ლიგამ, არ ჯდე-
ბითო სახელმწიფოს გაგების საერთაშორისო პარამე-
ტრებშიო. მერე, ადგილობრივმა სტატისტიკურმა ორ-
განოებმა მოსახლეობის აღწერა რომ ჩაატარეს, იმ-
დენი ორფეხა პირუტყვი დაითვალეს, ნოტა გაუშა-

ნშალეს, უღრმესი მადლობა, ფერმა რომ არ დავა-
რქვით, საკრებულოც დიდი პატივია ჩვენთვისო. თუ-
მცა ასე თუ აშიშპილეს, მარტო ოთხფეხა პირუტყვები
დარჩებათ. ე, მაშინ დაენძრებათ და თავმჯდომარე-
საც ფერმის დირექტორობამდე მოუწვევს დაქვეითება.

*(ოპერატორი ასისტენტს გამოხედავს და ანი-
შნებს, რა ვქნაო. ისიც ჩაიქნევს ხელს და ანიშნებს,
გაავრძელოს)*

გმირი: - ასე იქვეითებენ, იქვეითებენ და თვალაც ჩაქვე-
სკენელ-ჩაქვეითდებიან. და რა მერე? გვიხაროდენ? და
ვესროლოთ ერთმანეთს ტიტები?... რა და, ვაი ჩვენ პა-
ტრონს მერე.

*(ასისტენტი ანიშნებს, რომ ტელემაყურებლის ზა-
რია კორესპონდენტი აწვევტივებს)*

კორესპონდენტი: უკაცრავად, მაყურებელი გირეკავთ, შე-
კითხვის დასმა უნდა. მოვუსმინოთ.

(ისმის ხმა)

ხმა: - ბატონო მოქალაქე, იცით, რა მაინტერესებს? აი,
თქვენ თუ გიტყვიან ამ ბოლო დროს ან რაზე გეტირე-
ბათ?

გმირი: - რაზე მეტირება, თუ იცით, სულ? ამერიკულ ფილმე-
ბში ამერიკულ დროშას რომ აფარებენ კუბოზე, მკე-
დარიც კი ამაყი მგონია მაშინ. რა ლამაზია ის დროშა!
და როგორ ფრთხილად დაკეცავენ მერე. და კუბოც რა
ლამაზი გამოჩნდება. პალიროვკიანი. ავეჯივით მო-
ჩუქურთმებული. ცოტა სხვანაირი ფორმა რომ ჰქო-
ნდეს, სახლში დაიდგამდა კაცი. მერე იმ დაკეცილ
დროშას მკედრის პატრონს რომ ჩაახუტებენ გულში.
და რაზე მეტირება თუ იცით? ის დროშა რომ არის იმ
პროცესზე მთავარი. განსაკუთრებით კუბოზე გადა-
ფარებული დროშის კეცვის მომენტი მაგაყებს. დე-
დაა, რა ლამაზად მოძრაობენ ჯარისკაცები და რა ლა-
მაზად აცვია ქერივს!.. სათვალე, შლაპა, მოკლე ქვედა-
ბოლო... აბა, მკითხეთ თუ არ ჩაწევბოდი იმ გაპრიან-
ლებულ კუბოში და არ დაიფენდი სახელმწიფო დრო-
შას გულზე. ესაა ცხოვრება? *(კრიკი)* უცხოელი მკედ-
რების მაგალითზე საკუთარი სიკვდილი მოგვანა-
ტრეს. სხვისი მკედრების მშურს! დროშის ჩახუტება
მშურს. არადა, რა არის, სამმეტრიანი ნაჭერია სულ,
მეტრანახევარიც სიგანაზე, მაგრამ იმ დროშის პა-
ტრონს სახელმწიფო ჰქვია. ჩვენ? რა გვექვია? ჩვენ
არც ქვეყანა, არც სახელმწიფო. საპირუტყვო! საკრე-
დიტო! საგრანტო! გრანტის მომგონს მოუკვდა პატ-
რონი. კვერცხებში მახათს იყრიან და ისე მოსდით
ფული *(ხელით აკეთებს მახათის კერვის იმიტაციას)*.
აბა, გაუშვან კვერცხებს ხელი და საქმეში გაანხრიონ.
მკედარზე გადასაფარებელი დროშაც გვექნებოდა და
სახელმწიფოც.

ვინ გვიქნა ეს ყველაფერი? ახლა ნუ დააბრალებთ
მხოლოდ რუსებს. კი, ბატონო, ბევრი სცოდეს, ძალი-
ან ბევრი, უჰ, რომ მახსენდება... მაგათი დედა კი ვა-
ტირე...

*(კორესპონდენტი ხელით ანიშნებს და იმანჭება,
რომ ამ თემაზე არ ილაპარაკოს, მაგრამ გმირიც ასე-
ვე მიმიკით ანიშნებს, ისეთს არაფერს ვიტყვიო და მი-
ამიტურად ავრძელებს)*

გმირი: - აი, ბებიაჩემი კლარა, ასეთი ინტელიგენტი, განათ-
ლებული, სათნო, მორწმუნე და ისიც კი გააგიჟეს,
ისიც კი ააყიფეს. მეზობლის ბავშვები თამაშობდნენ
ეზოში. იმ ხუთი წლის ილონას მაინცდამაინც სულ
ალონას ეძახდა. მერე ერთმა პატარა ბიჭმა სათამაშო
თოფი დაუმიზნა და მოკვდი ახლა, კლარა ბებო, გეს-
როლე და მოკვდიო. ბებიაჩემმა რა უთხრა, თუ იცით?
მე რატომ მესვრი, ავერაა ალონა, რუსია და იმას ეს-
როლეო. ჰოდა, ატყდა ერთი ამბავი: *(თან თითქოს*

ისერის და ამ დროს ასისტენტს უმიზნებს გაშვებულ თითს. ასისტენტი მკლავს სახეზე იფარებს) ბახ, ბახ, ალონა, მკედარი ხარ, ალონა, დანეჟი მინაზე და არ განახო ფეხზე ამდგარიო. ბახ, ბახ, მოკვდი, რუსო, მოკვდიო. ალონა ტირილისაგან ისე გაიჭაჭა, კინაღამ მართლა შემოაცვდათ მშობლებს ხელში. იმ ბიჭს მამამისმა რომ ჰკითხა, საიდან მოგივიდა თავში მაინცდამაინც ილონას მოკვლაო, კლარა ბებომ მიჩიჩაო. ჰოდა, ჩამოვარდა ეზოში ნაციონალური შუღლი და მტრობა. ბებიჩემმა, მე რას მერჩით, იმას მიხედეთ, თურქი მესხები რომ ჩამოყავთ და, შეიძლება, თითო-თითო ყველას შემოგისახლონ ოჯახშიო. შემომისახლონ, რა, ბლენა? დაიჯერა ქურთმა ნიზამამ და მეზობლების ჯინაზე ათი წლის მანძილზე შეგროვილ სამას დოლარად ნაყიდი, ორი წელი უძრავად მდგარი ფანგინი „ზაპორპეცის“ კარი გამოაღო, საიდანაც შიგ ჩამწყვდეულ მონადირის ჯიშის ლეკვს უშვებს ხოლმე მოსაშარდად. ტარება ნიზამამ არ იცოდა, მაგრამ მანქანის დილიხორი ბავშვობიდან ჰქონდა და ახლა აისრულა, სიბერეში. ჯერ გულზე გასკდა მთელი ეზო. რა ჭირად უნდოდა ეს მანქანა, ეგ ფული ბავშვებისთვის მაინც მოეხმარაო, სახლში სანაოლები მაინც გამოეცვალაო. მერე, მანქანას ჯერ ერთი საბურავი რომ დაეშვა უძრავ მდგომარეობაში, მერე ორი, ოთხი რომ დაჯდა დისკებზე, კარი რომ მოუყანგა და ჯართად იქცა, შეეცვლათ მეზობლებს: სანყალია და თანაც გიჟიცო და გაანებებს თავი. მერაბას გარდა ყველამ გაანება. ნავით, სიგარეტით და არყით ვაჭრობდა ნიზამა, დღენიადაც ქუჩაში იდგა, გზისპირას. შავ ჭიშკარსაც დიდი აბრა მიაკრა „ნავდი“. მერაბა ჰყავდა შეჩენილი. დათვრებოდა და ნისიად ართმევდა ყველაფერს. ამ აბრას იყო მაინც გადაკიდებული - ან ქართული ისნავლე, ან შენ გაგაკრავ აბრის ნაცვლადო. ერთხელაც რომ ამოუვიდა ნიზამას ყელში მერაბას ვალები, რომ შეახსენა, ძმომ, გადასახდელი გაქვსო. მერაბამ სულ ფანჯრები და გვერდები დაუღუნა ვაჭარ ქურთს. სინათლე მაშინაც მიდი-მოდიოდა. ჰოდა, სიბნელეში ცემა რომ მოათავა, შუქიც მოვიდა. როცა ნიზამას დასიებულ-დასისხლიანებულ თავებს შეხედა, ბრძნულად ასნია საჩვენებელი თითი და წარმოთქვა: სინათლე სიმართლეა!

(კორესპონდენტი ერთვება, უხერხულად იღიმება და, ეტყობა, რაღაც ვერ გაივსო).

კორესპონდენტი: - მახატოვანი, იმიტომ სცემდა, რომ შუქი არ იყო თუ სიმართლე რომ ამბობდა ბატონი ნიზამა? რაღაც ვერ გაივსო (ამ დროს მიკროფონი გაუფარდება ხელიდან, დაიხრება და აიღებს).

გმირი: - გენაცვალე, თქვენ რომელ უბანში ცხოვრობთ? (ცოტა ავდებულად ეკითხება).

კორესპონდენტი: - აქედან შორს.

გმირი: - ხოდა, აქ, გენაცვალე, ყველა ერთმანეთს პატივსაცემთ, მაგრამ ყველამ თავისი ადგილი უნდა იცოდეს. შენ გგონია, მერაბას ნიზამა არ უყვარს? უყვარს!

კორესპონდენტი: - და, რომ უყვარს, იმიტომ სცემს?

გმირი: - არა. იცი, რას ეუბნება ხოლმე? ბიჭო, იმიტომ კი არა გცემ ქურთი რომ ხარ. იმიტომ, რომ ყმობი ხარ, ყმობი. ნიზამაც - შენ კიდევ წადი და შენ ქართველებს გამოართვი ნისიადო. ხომ გყავს თავგასიებული ბიძაშვილი საკრებულოს წევრიო. არადა, მართლა ჰყავდა მერაბას ალალი ბიძაშვილი იქ მომჯდარი, ანუ თავმჯდომარის ერთ-ერთი თანათავმჯდომარე იყო, ნორმალური ქვეყნის პირობებში სენატორი ან პარლამენტარი რომ ერქმეოდა, მაგრამ ვინ მოგცა ნორმალური პირობები. მერაბა და მისი ბიძაშვილი ბავშვობაში

ერთად იზრდებოდნენ და სულ მიზანში ფურთხებაში ეჯიბრებოდნენ ერთმანეთს. ბიძაშვილმა მერაბასგან განსხვავებით ქე გამოიყვანა მიზანში ფურთხების ხელოვნება. თავებიც ბავშვობაში ერთნაირად ნორმალური და პროპორციული ჰქონდათ მაშინ. მაგრამ, დაიწყო თუ არა ქვეყანამ დაქვეითებ-დეგრადირებ-დადამკლება და ჩამოვიდა ლამის ფერმის სტატუსამდე, მერაბას ბიძაშვილს და კიდევ რამდენიმე ვილაცის რამდენიმე ბიძაშვილ-მამიდაშვილ-სიმამრ-სიძესიდედრ-საყვარელ-სასიკვდილეს იმხელა მადა და ქონება გაუჩნდათ, რომ ერთ წელიწადში ყველას ერთნაირად შეეცვალა თავის ფორმა: ყურიდან შუბლის ჩათვლით კინკრისხომდე წაუგრძელდათ, კინკრისხოდან კეფამდე - გამოებურათ, კეფიდან ხერხემლის პირველ მალამდე - შეეესოთ და მერე როგორ შეეესოთ. თითქოს კისერზე ნიზამას ზაპოროუეცის დუტი ბორბლები ჩამოეცვათ და შიგ შპრიციო კამეჩის კისრიდან ამოღებული ქონი შეეშაპუნებინოთ. ცალი თვალი ისედაც გაურბოდა მერაბას ბიძაშვილს, მაგრამ ახლა სულ მთლად გვერდზე გაქცეოდა. ადრე, ბავშვობაში, ასე რომ გამოექცეოდა თვალი, ერთს იმ მხარეს დღლიზავდა მუშტს მერაბა და თვალი ისევ თავის ადგილას დგებოდა. ახლა, ჩააფეთებდა კი არა, ვინ მიეკარებოდა. ჰოდა, ჰქონდა კიდევ იმ ბიძაშვილს ცალი თვალი საფეთქელზე გასული. მერაბაც მდე დაივიწყა, ტელეფონთან არ მიდიოდა, მანქანის შუშები ისე ჩააბნელა, კატაფალკას დაამსგავსა. იჯდა ასე დაბრმავებულ-დაყრუებული შიგ და ჭამდა ნიზამას, მერაბას, ბებიჩემ კლარას და ალონასთვის გამოყოფილ დახმარებებს (და ხელს ჭიშკრისკენ იძევრს), ეს ყველაფერი კარგად იცოდა მერაბამ და ამაზე იყო, გული რომ ტკიოდა. აქედან იყო, სმა რომ დაიწყო. ამ თემაზე არავინ სიტყვას არ ეუბნებოდა. რცხვენოდა კაცს. მაგრამ, რომ ამოუყვანა ნიზამას ცემით ყელში სული, ამოთქვა იმ კაცმაც მერაბას დარდი. ამან კიდევ:

- შე ქურთო, შენ, რომ ჩამოთრეულხარ და დაგიყრია ეს ბავშვები, რომ ზიხარ ამ სილატაკეში და აშიმშილებ შენსავით დაგვაჯულ ცოლ-შვილს, რომ დამდგარხან ქუჩაში, ნვიძაში, ქარში და რომ დაათრევ ნავდის ბიდონებს, რომ გიყიდი და დაგილპია ეს მანქანა, ჩაყარე შიგ მაგ შენი ტილიანი ცოლ-შვილი და ნათერი შენ ქვეყანაში! იქ ჭამე და იქ გაძეხი თუ კაცი ხარ!

ისე, ნიზამამაც კარგად უთხრა: ჯერ ერთი, მერაბას შემოველეო, ქურთმა ქართული როგორ უნდა გასაწვლო. გაძეხი რა ქართული სიტყვაა, უნდა თქვა - დანაყრდენი, მეორეც - რა დიდ ადგილს მე ვიკავებ, სულ თექვსმეტ კვადრატულ მეტრში ვცხოვრობთ ოთხი სული და ეს მანქანაც, ჰა, ორ კვადრატულ მიწას იჭერს ეზოში, ამ ეზოში განახე დამარხული. რად ვერ ავტიანივარ. ჩემი რა ბრალია, ყველას მისცეს თავისი მიწა, ებრაელებსაც მისცეს, პალესტინელებმაც წაიღეს. ჩვენ - ვერა. სად წავიდე, რომ წავიდე? მარტო ქართული ვიცი, ვინ მიმიღებს ამ სიბერეში ამ ჩემი მახინჯი ცოლითა და შვილებით, რომელ ქვეყანას რაში ვჭირდები. აქ კიდევ, ქართულად რომ პასუხს მცემენ, თავი კაცი მგონია და ესეც წამართვა გინდა?! ვინა ხარ, კაცი არა ხარ? გამანებე თავი! ხომ ხედავ, საკუთარი ბიძაშვილი რაებს გიკეთებს და ვაფშემც, შენივე ქართველები რას გიკეთებენ, ცოცხლად გჭამენ და შენივე ხორცი თ სუქდებიან, სკდებიან, კანში ვერ ეტევიან და კიდ მე მცემ? წადი და, თუ ბიჭი ხარ, იმათ სცემე!

მერაბა იმ საღამოს ისევ ნიზამასგან ნისიად აღებული არყით გამოთვრა და საკუთარ ბიძაშვილს სა-

ხლში მიაკითხა.

იმისმა ცოლმა *(დასტინის გაპრანჭული ქალის ხმით, მანჭვა-გრეხით და თავდ ახმოვანებს თითოეულ მათგანს) - ფუჟჟ, რა ალკოჰოლის სუნით ყარხარ, აქ რა გინდა? ჩემი ქმარი შინ არ არის.*

„მერაბა“: - არ არის და დაუვცდი. ხომ მოვა ვაჟბატონი, შენ კიდევ სუფრა გამიშალო!

„ცოლი“: - სუფრა არა, ტოროლა! *(ისევ გაპრანჭული ქალის ხმით).*

„მერაბა“: - წადი, შე კახა, შენა, როდის მერე აბლატავდი!

„ცოლი“: - როგორ მიბედავ, შე ლოთო!

(თურმე ის ბიძაშვილი კარს უკან არ იძალდება? შემოვიდა და მერაბას ცალყბად მიესალმა) - ვა, სად დაიკარგე, ტო!

„მერაბა“: - ტო კი არა, სკამზე დაეგდე, თორემ ისეთს დაგარტყამ, თავსაც დაკარგავ, შენ ნაბიჭვარო. შენ გამოხალხში თავს ვერ ვყოფ, მრცხვენია, გაიგე? იცი, შენ სირცხვილი რას ნიშნავს? რომ გაყეყეჩებულხარ, დაგაიწყდა, ვინ იყავი? წერა-კითხვას მე გასწავლიდი. არადა, ჩემი ნასწავლი წერა-კითხვით ფული როგორ იშოვნე, შე კრეტინო, შენა? არ უნდა იკითხო, იქნებ სხვასაც უჭირს?

„ბიძაშვილი“: - სულ შენთვის და შენისთანებისთვის ვიშოვე ფული, აი! ბავშვობაში ლამის საკუთარი რწყილები მეჭამა, არ გახსოვს? ძლივს რალაცა მეღირსა და ახლა ვიფიქრო სხვაზე? ახლა სხვამ ჭამოს რწყილები. სხვები სულ ავერ მკიდა, გაიგე? აი, ვინ არიან ჩემი სიცოცხლეები, მოდი, მამა, შემოგველოთ, ჩემთან. ყველაფერი თქვენთვის მინდა, ჩემი მარიკასთვის და მამუკელასთვის. აბა, მერაბა ძიას გამარჯობა უთხარი. მარიკუშა, აჩვენე ბიძიას შენი საჩუქრები.

(თავად გიმრი სცენაზე სხვადასხვა სკამზე ჯდება მონაცვლეობით, რათა თითოეული განასახიეროს, კვლავ იცვლის ხმას და ინტონაციას).

„ბავშვი ბობო“: - აი, მამამ რა კუკლები მიყიდა, მერაბა ძია.

„ცოლი“: - კუკლია კი არა, კუკლა, შვილო.

„ბიძაშვილი“: - ამას რა დედა ჰყავს, იცი? სტუდენტებს ქართულს ასწავლის.

„მერაბა“: - იმიტომა ჩვენი საქმე კარგად, ჯერ სად ხართ, ახლა შედარასტებსაც რომ გამოგიცხობენ, მერე ნახვით ტრაკის ქნევას.

„ბიძაშვილი“: - გაიყვანე, ქალო, ბავშვები!

„ბავშვი ბიჭი“: - *(დობლის წმენდით)* მამა, ხომ დამპრიდი, ბოლო მოდელის „ბეიშვეს“ გიყიდი, ხომ დამპრიდი...

„ბიძაშვილი“: - ჯერ სკოლა დაამთავრე.

„ბავშვი ბიჭი“: - მიყიდე რა, მამი, მიყიდე რა, ვერ ვითმენ, მიყიდე რა.

„მერაბა“: - ვა, ეს ვინები გულობენ, ტო! მე პირველი სკოლა დავამთავრე, ჩემმა ცოლმა - ოცდამესამე, დედაჩემმა - ოცდამესამე, მამაჩემმა - პირველი. ეგეთი კარენოი თბილისელები ვართ, სტოსი ჩვენ უნდა მიგყავდეს და ეს ვინები გულობენ, ტო!

„ბიძაშვილი“: - სტოსი ნიზამასთან ნაიყვანე, მერაბას ვენაცვალე, ინტერნაციონალურ ეზოში და ნუ დადიხარ ჩემთან სამათხოვროდ. ჰა შენ ეს ფული და კიდევ ერთი ბოთლი არაყი ხეტიქ ჩემ სახელოზე.

მერაბამ ალალი ბიძაშვილი ცემით სიკვდილის პირამდე მიიყვანა და სამი წლის პატიმრობაც დაირტყა. ახლა იქ არის, მკვლელებში, ქურდებში, ბაცაცებში და ხანდახან პოლიტიკურებშიც გაისეირნებს ხოლმე, ისე, აინტერესებს, რა ხდება: რა წავგართვეს ან რის წართმევას გვიპირებენ. ჩვენ ხომ ალალი ხალხი ვართ. ოღონდ რამეზე თქვით, მოგვეციო და, ა - ბატონო, კი - ბატონო ან როგორ გნებავთ, ბატონო -

ზემოდან, ქვემოდან თუ რაკომ, იქნება კისერზე წურბლებით, ოღონდაც თქვით... გარეთ არავის არ ეკონტაქტება, ერთი-ორი ლექსი დანერა, ისიც ბიძაშვილს გაუგზავნა.

კორნაპონდინტი: *(ვახარებულო, რომ პოეზიას შეეხენე) -* ვაიმე, რა კარგია ლექსების წერა. ეს ხომ ამაღლებს ადამიანს. ვერ წავგიკითხავთ ბატონი მერაბას რომელიმე ლექსს?

ბმირი: - რატომაც არა, აი, ერთი ასე იყო *(და კითხულობს დამტერული რუსულით, სამწინელი აქცენტით, როგორც მერაბამ დანერა ისე):*

Прадавали что папало,

Забилари что давали.

დაბმული ვარ, Сижу в плене,

გამოვალ და, როგორც გვენელოთ,

თქვენ მოგიხნავთ მინდორ-ველებს.

წერილებს ნიზამას წერს ხოლმე. იმასაც ორ თვეში ერთხელ პერედაჩები დააქვს - სიგარეტები და გრეკით არაყი.

ყველა რომ ნელ-ნელა გაგიჟდა ქვეყანაზე, მეც ავიღე თავზე ხელი. როგორ და... მეხერხება, ბატონო, ცეკვა, სიმღერა, ორატორობა. იუმორი მაქვს ისეთი და ენა იმისთანა გაფუჭებული, სულ იატაკზე ვაწვევ ხარხარისგან ყველას. დავყვები ამ მდიდარ-მდიდარ ხალხს და ვართობ, ხან წვეულებაზე, ხან მოგზაურობაში, ხან ქალებში, ხან აბანოში. არა უშავს, კარგად მასაჩუქრებენ. კი იტყვიან ახლა თქვენ, მასხარა ხარო, თავს იმდაბლებო, სინდისი როგორ არ გქენჯნისო. კი მქენჯნის, როგორ არ მქენჯნის, მაგრამ, რითი ვიმშვიდებ თავს, თუ იცი? ვის ფულს მაძლევენ? ისევ ჩემსას, დედაჩემის და ბებიამე კლარას თევობით გაყინულ პენსიებს, ოღონდ ერთბაშად და პროცენტებით. მაგრამ გაძლება უნდა თურმე ყველაფერს. არ იყო მასხარაობა ჩემი საქმე. ვერ გაუძელი. მაგათ უყურა ჩემმა მტერმა ყოველდღე, თანაც სუფრაზე. და, სანამ შემომაკვდებოდა ერთი-ორი, მანამდე პიესა დავწერე, ერთმომქმედებიანი, მონო, დაეიზუპირე, დაეიქირავე დარბაზი და ყველა დაეპატივე საკუთარ სპექტაკლზე. ამდენი კი არ მილაპარაკია. *(ტონუსჩამქრალმა)*, ვინ დამაცალა. მუეყეს იქვე სცენაზე, შუა გაგანია სპექტაკლის დროს. ისე, მგონი, ტექსტი ვერ გაიგეს ბოლომდე.

კორნაპონდინტი: - შეგიძლიათ, თქვათ? თქვენ საქართველო გიყურებთ ახლა, არ გეშინიათ?

ბმირი: - *(ომახიანად)* არა!

(და აგრძელებს, სადაც უხამსი სიტყვებია, ისმის მათი ჩამხშობი სიგნალი პიიი, რასაც ტელევიზიით იყენებენ ხოლმე) ტექსტი კი ასეთი იყო: თქვენი დედაც კი... თქვენი ახვარი... თქვენი კახა ცოლებსა და შვილების... თქვე კარგ...ო, თქვე ჩემის...ო, თქვე ხელიკებო, თქვე ჩემის მონჯღრეულებო, თქვე დედიშობილებო... თქვენი... *(გრძელი პიიი და პაუზა).*

(ამასობაში ოპერატორი გაშტერებული უყურებს გმირს, კორესპონდენტს თავი ხელეში აქვს ჩარეული, ასისტენტს გული მისდის და იატაკზე ენარცხება, გმირი კი ცოტა ხნის შემდეგ მშვიდად აგრძელებს).

ბმირი: - ჩამქოლეს. *(პაუზა)* სეზონი დროებით დასტურეს სცენაზე უცნაურო სიტყვებისა და ხმამაღლა, მხატვრულად კითხვის გამო. პიესა კი აკრძალეს. იმის მერე სახელი შევუცვალე და დავარქვი - აკრძალული პიესა, რითაც უფრო დავაინტრიგე მაყურებელი. დაგებჭდე და წიგნად გამოვეცი. წარმოიდგინეთ, ორმოცდერდიანი წიგნი, რომლის ყველა გვერდზე სხვადასხვა ბრუნვაში, ვნებასა და გარყვნილებაში, მხოლოდ ზრდილობიან თქვენობით ფორმაში ერთი და იგივე ზმნა

ტრიალებდა.

მაზა ფაკა. *(გამოთქვამს ინგლისური აქცენტით)
(კორესპონდენტი ნაძალადევი ღიმილით აწყვე-
ტინებს)*

კორესპონდენტი: - უკაცრავად, გავანწყვეტინებთ, ჩვენს
ეთერში რეკლამის დროა.

*(როგორც კი ოპერატორი ანიშნებს, რომ რეკლამა
ნავიდა, გამწარებული კორესპონდენტი მიუბრუნდე-
ბა გმირს და, ხელებით, სახის გამომეტყველებით
ჩანს, რომ ეჩხუბება. ჩხუბში ერთეება ასისტენტიც,
მაგრამ მათი ხმა არ ისმის, რადგან რეკლამაა ჩართუ-
ლი და ვიღაც ხმამაღლა გაჰყვირის სარეკლამო
ტექსტს).*

სმ: ითამაშეთ ლატარეა - „ვის უყვარს თავისი სამშობლო“
და თქვენ მოიგებთ შიმშილის დასაცხრომ ტაბლე-
ტებს, ტვინების გამოსარეცხ ოყნებს, ვიდეოკასეტებს
კაციჭამიებისა და კანიბალების ცხოვრებაზე, შესანი-
შნავ წიგნს - „როგორ ვერ გახერეთ მილიონერი“ და
ყველაზე საუკეთესო დიეტურ საშუალებას - გამო-
ხდილ წყალს პლასტმასის ბოთლებში, რომელიც სი-
ცოცხლეს გაგიხანგრძლივებთ. ითამაშეთ ლატარეა
და მოიგეთ ჩვენი პრიზები.

*(როგორც დამთავრდება სარეკლამო ტექსტი,
ოპერატორი ისევ ანიშნებს კორესპონდენტს და ისიც
გალიმბებული მოჩვენებითი კეთილშობილურებით ეუბ-
ნება გმირს)*

კორესპონდენტი: - და რა დაგემართათ სეზონის დახურვის
შემდეგ?

გმირი: - ასე გავხდი პოპულარული და მერე, რაც გინდა, და-
მებეჭდა, თუნდაც ყაყა, ყველაფერი იყიდებოდა. ტყუ-
ილად კი არ ვამბობ, სულ გაგიჟდა ეს ხალხი-თქო. შე-
მდეგ ერთმა ჟურნალისტმა გოგომ მიწასთან გამას-
ნორა ჩემი შემოქმედებანიად. ასე როგორ შეიძლება,
გინების ღირსნი კი არიან, მაგრამ ხელოვნებას ეცით
პატივიო, მწერლობასო.

ვიფიქრე, ვინ არის ეს ჭკვიანი გოგო-თქო და შეხ-
ვედრა ვთხოვე. მოვიდა... მაგრამ რა მოვიდა. წერნე-
ტა, ტანადი, ტატანი, თქვენი არ მეშინიაო, ხელსაც
ვერ მახლებთო, სტატიისათვის ბოდიშს არ მოვიხდიო
და არც გავიხდიო. ღმერთო, რა თვალები ჰქონდა, რა
სინაზე გამოკრთოდა, რა მიხრა-მოხრა. ხშირად გთ-
ხოვდნენ გახდას-მეთქი? კიო. მაინც-მაინც-მეთქი?
ყველა ჩინოვნიკი თავის კაბინეტშიო. როგორ კაბინე-
ტში, მაგიდაზე-მეთქი? როგორ გეკადრებათ, ბატონო,
ყველა ჩინოვნიკს მოსასვენებელი ოთახი აქვს. ერთს
საუადმყოფოს პროფინებინი ლოგინიც კი ედგა, თე-
ორიულზე ლურჯი მუღნით პალატის ნომერი ერტყაო.

- გარეწარი, - აღეშფოთდი, - ფული ენანებოდა?
ვერ იყიდა ნორმალური სანალი?

*(ისევ მონაცვლეობით ჯდება სკამებზე და ქალს
ასახიერებს).*

„ქალი“: - დაწყნარდით, ის ჩინოვნიკი ახლა ქალაქში აღარ
არის.

გმირი: - თქვენ ხომ არაფერი გაკადრათ?

„ქალი“: - რას ამბობთ, იმ დღეს კრიტიკული დღეების ციკლი
მქონდა და ყველაფერი აუფხსენი.

გმირი: - კრიტიკული დღეები გქონდა და იმიტომ არ... ჰმ, ჰმ
(ხელებით ლამის იხრჩობა).

„ქალი“: - დიახ. საკრებულოზე ვწერდი კრიტიკული წერილე-
ბის ციკლს და აუფხსენი, რომ, ზედმეტი არ გაუბედა,
თორემ ყველაფერს პრესის საშუალებით ვანანებდი.

გმირი: - აააა... *(ამოისუნთქვას და ლირიულად განავრძობს
ჩვეულ პოზაში).*

ჩვენ ერთი ნახვით შეგვიყვარდა ერთმანეთი. და
მერე, როცა მას აღარ ჰქონდა კრიტიკული დღეები...

წერილების წერის... ერთად ვინეჭით ლოგინში და ვო-
ცნებობდით.

(თვად ახმოვანებს)

- რა გსურს ყველაზე მეტად, ძვირფასო? - მეკით-
ხებოდა იგი.

მეც გულახდილად ვპასუხობდი.

- მსურს, დავეცე სამშობლოს გარეწრებისგან
განთავისუფლების ბრძოლაში. ჩამანვინონ პრიალა
კუბოში, დამაფარონ სახელმწიფო დროშა, მერე ლა-
მაზად დაკეცონ და შენ, მსოფლიოში უღამაზეს
ქვრივს, ლამაზ მკერდში ჩაგახუტონ.

მან დამსახურებისამებრ გამცა პასუხი:

- შენ შიგ ხომ არა გაქვს, შე იდიოტო, შენა!

და ნავიდა. აჰ, ნავიდეს. ბოლო დროს მაინც აღარ
მომწონდა უკვე. შესუქდა და ფეხებზე დუნდულას
ქვემოთ ცელულიდები გაუჩნდა. სულაც არ ვნანობ,
თან გინება იცოდა. მაინც რა კარგად უთქვამს ჭკვიან
ხალხს - ცულ საზოგადოებაში ყოფნას მარტო ყოფნა
ჯობიაო.

იცით, რატომღაც სამშობლოსადმი თავდადებასა
და სიყვარულში ვერაფერს მიგებდა. ერთხელ ჩემი მე-
გობრის ცოლმა ბრტყელ, მრგვალ ქოთანში აბინიე-
ბული კონდარი მაჩვენა, სამი წელი ვახარებდით. ბა-
ლახი ისეთი მწვანე და ქორფა იყო, ველარ მოვითმინე,
გავიხადე ფეხსაცმელი, წინდა, გახურებული ფეხის-
გული გრილ ფლორაზე დავდე და გულიდან ამოხეთ-
ქილი სტრიქონები წარმოვთქვი: ცვრიან ბალახზე არ
გაიარო, რაა მამული!

იმან კიდევ ვერ გამიგო და უშვერი სიტყვებით გა-
მლანძლა: - სირო, ფეხი აიღე ამ ძლივს გახარებული
კონდრიდანო.

არა, ამ ხალხს მამულის შეგრძნება დაკარგული
აქვს. დაკარგული კი არა აქვთ, დაუკარგეს. აი, იმათ
დააკარგინეს - მერაბას ბიძაშვილებმა და ვიღაც-ვი-
ღაცების დეიდაშვილ-სიდედრ-სიმამრ-სიძეებმა.
ხალხს პირდაპირ ჯერ ვერ ეუბნებიან, მაგრამ სულ
ლოყაში უტყვლაშენებენ: ეი, ვირიშვილებო, გაიგეთ,
რომ მოხები ხართ, თავს ნუ წამოყოფთ და ნურც ნუ-
რაფერს მოიძოქმედებთ, რადგან მონამ თავისი ადგი-
ლი უნდა იცოდესო. ეგდეთ თქვენს სოროებში და, რა-
საც გადმოგიგდებთ, იმისიც მადლობელი იყავითო.
ვახ, დედაჩემსა, ყოვეზო! რა დროს ჩამიგდეს ხელში,
დამაჩლუნვეს და დამყანვეს ნიხამას „ზამპოროყეცი-
ვით“. კაცობა წამართვეს, ოცნება დამაკარგინეს. აბა,
კუბო და დასაფლავება ოცნებაა? ეს რა მიქნეს! და მე-
რე ვინ? ჩინგიზ ხანმა და ჯალალედინმა კი არა, ამ
ჩვენმა ნაბიჭვრებმა, ამათ! და რა მოიტანა ყველაფე-
რმა ამან?

*(აიღებს კენჭს და მონოტონურად აკაკუნებს ჭიშ-
კარზე).*

თუ გამოიცნობთ, რას ვშვები ახლა მე? *(ისევ გა-
ნავრძობს კაკუნს)* ოლონდ ახლა არ მითხრათ, აკაკუ-
ნებთო *(ისინი თავს შეშინებული უქნევენ, აქაოდა,
როგორ გავებდავთ თქვენთან შენიხაალმდეგებასო).*
ვისვრი, ბატონო, ვისვრი! და სანგარშიც ვწევარ.

კორესპონდენტი: - თქვენ ვერ იწვევით სანგარში, ვინაიდან
ჩვენ ახლა ქუჩაში ვდგავართ და პირდაპირ ეთერში
გავდივართ.

გმირი: - ქუჩაა ეს? ააარა! *(და თითს თვალთან
უტრიალებს)* ეს თქვენ ხართ ქუჩაში და ეთერში, მე კი
სანგარში ვწევარ, თან გაურკვეველი მიმართულებით
ვისვრი *(ჭიშკართან ნახევრად წამოწევა, სიგარეტს
მოუკიდებს და ჩურჩულით განავრძობს).* ხალხმა ბო-
ლოს და ბოლოს გაიღვიძა და საკრებულოს ომი გამო-
უცხადა. ყოველ ექვს საათზე, როცა ტყვიების ზუზუ-

ნი რამდენიმე წუთით წყდება, ჯარისკაცებს ლილი მარლენის სიმღერას გვასმენინებენ. (და ირთება ლილი მარლენის ცნობილი სიმღერა). რატომ ლილი მარლენის? ჩვენებს ჯერ არ დაუნერიათ ისეთი სიმღერა, ჯარისკაცებს ომში მალამოსავით რომ მოეფინება. ვერც ქალის ხმა აარჩიეს ჯერ. ერთი მოიყვანეს ცოცხალი შესრულებით, მაგრამ სიმღერის ნაცვლად ჩურჩულებდა, რამდენიმე ბიჭი კი მის ჩურჩულს ხმამაღლა ლექსად იმეორებდა მარცვალ-მარცვალ. ხუთი წუთი ვუსტვინეთ. სულ გაგიჟდა ეს ხალხი-მეთქი, ხომ გეუბნებოდით. დანარჩენი მომღერლებიც გაიპარ-გამოიპარნენ. და რის შემდეგ, თუ იცით? მაგათი პროდიუსერი გამოვიდა და ხმამაღლა თქვა: სანამ მოკვდებოდე და სანამ მღვდელიც აქ არის, ცოცხად უნდა მოვინანიო. ვისაც ესტრადის ვარსკვლავობა უნდოდა, ფულს ვართმევდიო. ყრუებს ორჯერ მეტსო, მაგრამ მაინც ვამღერებდი ან, ბოლოს და ბოლოს, ვალაპარაკებდიო. ჰოდა, ჩემი ბრალია ეს თქვენი დღევანდელი ტანჯვა და შეშინდეთო. მერე, როცა ვარსკვლავები თავიანთ ინსტრუმენტებიანად გაიცურცლნენ, სამარისებული სიჩუმე ჩამოვდგა. ჩუუუ... (თითს ტურქეთთან იღებს და ამათაც აჩუშებს). ზოგჯერ ისეთი კრავი მოსასმენია სიჩუმე. თითქოს თავისით მღერის. რალაც ამ ბოლო დროს ნოსტალგია შემომეპარა. ბავშვობა გამახსენდა. რა არის, ხომ არ ვკვდები, ნეტავი? სიკვდილის მოახლოებამ იცის ბავშვობის გახსენება. ერთი ფოტოსურათი აგერ მიღვეს, სულ თან დამაქვს უბის წიგნაკით. (უბში იჩიჩენება და რალაცას ეძებს, მერე სურათს ამოიღებს და სიამაყით დაცქერის). აქ სამი წლისა ვარ. ო, ხასიათი ჩანს უკვე. ეს მამაჩემია, ხელში აუწყვანივარ და მესასავით მიყურებს. სახეზე ანერია, რასაც მეუბნება (ნამოხტება და ხელებს მალდა ასწევს, თითქოს ბავშვი უჭირავსო ხელში): აბა, შენი იმედი მაქვს, ჩემი კუტუნია ბიჭიო. ხომ გავუმართლე, ჰა, მაგარი ბიჭი დაველექი. ქვეყანს ვერ მოვუარე. დავაქციე. ჰო, ჩემი ბრალია, ჩემი. და ჩემნაირი კუტუნია ბიჭების. მაგათ ვენაცვალე! ზოგი ახლა სხდომის დარბაზის ფანჯრიდან იყურება ჭუჭრუტანაში, თოფი მოუმარჯვებია, თავის ქალა რომ ამხადოს. ნეტავი, შეძლებს? ან მე შეეძლებ, მერაბას ბიძაშვილს ტყვია ვესროლო და სასიკვდილოდ გავიმეტო? არ ვიცი, არ ვიცი. ისე, ხუთი დღეა, ომი დავიწყეთ და ჯერ არავინ მომკვდარა, არც იქით, არც აქეთ. მეგონი ერთმანეთს აშინებენ. ვერ იმეტებენ. ისვრიან, მაგრამ სხვა მიმართულებით. ისე, ხმაური რომ ატეხონ, ბათქაბუთქი. აბა, რა? ძმები ვართ, ბოლოს და ბოლოს... არა, არა, გულის აჩვილება არ შეიძლება. ჩვენ ძმები ვეძახით, იმათ კიდევ კუკლები... უუჰ... (თითქოს ეშლება და შეცდომას გამოასწორებს) მარიონეტები. აბა, ახლა გააღეთ პირი, ჭამეთ, ახლა დამუნეთ, საჭმელი არ არისო. ახლა შუქს ჩაგიქრობთ და ყველამ დაიძინეთო, როცა აგინებთ - გამოიღვიძეთო. ისე, გამოიღვიძებასაც არ გირჩევთო, კარგს მაინც ვერაფერს ნახავთო. ეს ყველაფერი კი ჩვენ მოგინევეთო. დიდი რამე, თქვენსავით ტალანტი თუ არ გვაქვსო, მაგის ფულით ყიდვაც შეიძლებაო, მაგრამ რაში გვჭირდებაო. ჩვენ უფრო კარგი ტალანტი აღმოვაჩინდაო - რაც არ გვინდა - არ გვესმის, რასაც არ გვინდა - არ ვხედავთ. სახლებსაც ავაშენებთ, გალავნებსაც და ერთმანეთშიც გვირახებთ გადავალო-გადმოვალოთ. თქვენ კი ჯარისკაცებივით უნდა იყოთო. ჩვენ დანახვაზე ფეხზე უნდა წამოხტეთ და ქუდები მოიხადოთო, ოღონდ ჩემზე მაღლები ცოტა მუხლებშიც მოიხადოთ, რომ ზემოდან მე გიყუროთ და არა თქვენო.

ახია ჩვენზე. ცოტა ხანში ცელოფნებსაც შემოგ-

ვაკრავენ და „სადიას“ ქათმებივით არაბულ ქვეყნებში გაგვიყიდან.

(და თვალეში აშტერდება კორესპონდენტს, რომელსაც სახეზე ეტყობა, რომ ქათამი, ნამდვილად არ სურს, იყოს. ამ დროს ოპერატორი ისევ ანიშნებს შემომავალი ზარის შესახებ და კორესპონდენტი, რომელიც აქამდე სკამზეა მისვენებული, სასწრაფოდ დგება და მიკროფონით გიმრის გვერდით დგება).

კორესპონდენტი: - უკაცრავად, შეგანწყვეტინებთ, მაყურებელი ხაზზე... დიახ, დიახ, თქვენ ეთერში ხართ (ზემოთ იხედება), გისმენთ.

ხმა: - მე მოქალაქეს, მინდა, გავესაუბრო.

კორესპონდენტი: - რა თქმა უნდა, თქვენ სწორედ ამისთვის ხართ ეთერში.

ხმა: - მიცანი, ძვირფასო? (გმირი შეცდება და თითქოს რალაცას იხსენებს) ვერ მიცანი? თუმცა როგორ მიცნობ? ჩვენ ხომ, ათი წელია, ერთმანეთი არ გვიანახავს. არადა, როგორ გიყვარდი... ააა, მიცანი, არა? ჰო, თამუნია ვარ...

გმირი: (ნოსტალგიურად) - ეხ, თამუნია, თამუნია...

ხმა: - სჯობდა, მართლა მდინარეს წაელო ჩემი ჩალის ქუდი მაშინ, როცა მიყვარდი, სჯობდა, მართლაც შენგან ნასროლი იების კონა დაცემოდა ციდან ჩემ საფლავს... სჯობდა, მართლაც შერევილის სატერფო მრქემოდა, ვიდრე... ახლი ქართველის ცოლი. არავითარი შემოქმედება, არავითარი რომანტიკა. რა არის ჩემი ცხოვრება? - დილით ლოგინში ყავა, ბავშვები ძიძასთან, შუადღით შოფინგი, საღამოს - შიპინგი, ღამით (პაუზა. ამ დროს გმირი ხედება, რაშიც არის საქმე, მოძრაობას აკეთებს). დილით ისევ ყავა ლოგინში, ბავშვები ბიძასთან, შუადღით შოფინგი, საღამოს-შიპინგი. (და გმირი მრავალმნიშვნელოვნად ისევ იმ მოძრაობას აკეთებს). ზამთარში - ალპები, ზაფხულში - კანარები. დავილაღე. იცი, როგორ დავილაღე ამ ერთფეროვნებისაგან. სად არის სიყვარული? რა მოწყენილობა ირგვლივ?

გმირი: - უკაცრავად, მე რატომ მირეკავ, თამუნიას შემოვევლე? აი, მე რა შუაში ვარ ყველაფერი იმ შენ, როგორ გითხრა, გადადღე ზილ, დეკოლტე, აბრეშუმისხალათებიან, მაქმანებიან, პალიროვიან ცხოვრებასთან? რა გინდა ჩემგან, გენაცვალე?

ხმა: - იცი, მე განა სექსი მინდა...

გმირი: - კაი, კაცო.

ხმა: - არა, შენ ვერ გამიგე. მე სულიერი მეგობარი მჭირდება, რომელთან ერთად შეეძლებ მაღალმატერიებზე საუბარს.

გმირი: - თამუნას ვენაცვალე, შენ, მატერიები, თუ იცი, რა არის? შემოხვევით მატერია შიფონის ან კრეპდინის ნაჭერი ხომ არ გგონია, აგერ, ყოფილი „ლუქსის“ მაღაზიაში რომ იყიდება?

ხმა: - მე ვიცი, რაც არის მატერიები.

გმირი: - მატერიებზე მაგ ღრუბლებიდან ვერ ილაპარაკებ, ლამაზო. ჩამოდი დაბლა, აგერ, აქ, დამიღექი გვერდით, ყლაპე ჩემთან ერთად მტვერი და ბუსუსები, გაიხვითქე ოფლში, რავაც ახლა მე ვიხვითქები, ამ საღამოს აიღე სპექტაკლის მერე ორი კაპიკი და აქვე დაამღერე კაფეში ლუდში და ხაჭაპურებში. წადი მერე სახლში და დილიდან მეზობლებში სიგარეტი იმათხორე, სადარბაზოში სამი კვირის გაუტანელი ნავა ვი ყნოსე, ბინძურ კიბეებზე ვირთხები იცილეთ, თავზე რომ არ დაგახტენ, მე მაგათი ნაგლი დედა ვატირე, და ინკასატორს ელრიჯე კიდევ, გაჩერებული მრიცხველისათვის ჯარიმა არ აკვიდოს.

მერე აქეთ მომავალმა დამშუულ ქურჩის ბავშვებს უკანასკნელი კაპიკები მიეცია და ამ სცენაზე თავიდან

დანიყ ყველაფერი. ამას რომ გააკეთებ რამდენიმე წლის განმავლობაში, მერე დავსხდეთ მე და შენ, გადავხვიოთ ერთმანეთს მხარზე ხელი, სექსის თავი მაინც არც ერთს არ გვექნება და ვისაუბროთ მაღალ მატერიებზე. თანახმა ხარ?

ხმა: - შენ რა, ხუმრობ?

გმირი: - კარგად იყავი, თამუნიას შემოვევლე, და მიხედ ისევ მაგ შენ აბრეშუმ-შიფონ-კრებდიშინიან ცხოვრებას და ზოგჯერ წინ გაიხედე ხოლმე, კოჭი არ გერძოს შოპინგზე სიარულისას.

(ისმის ყურმილის დაგდების ხმა და ტუ... ტუ... ტუ... ტუ...)

გმირი: *(კმაყოფილი სახით)* - სექსი არ უნდა! *(დანარჩენი სამნი, უკვე შეგუებული ჩაფლავებულ ეთერს და სამსახურიდან მოხსნას, ხელს ჩაიქნევენ)* არ უნდა კი არა, თვითონაც არ იცის, ისე უნდა, ქვეცნობიერად. უბრალოდ, მატერიას სექსისგან ვერ არჩევს. ეს არის და ეს. ერთი ვეტერინარი ძმაკაცი მყავს და იჩემებს, ზუსტად ვხედები, ქალს სექსი როდის უნდა და როდის არაო. ისე, ვეტერინარებს საიდან ქალებთან ამდენი გამოცდილება - მიკვირს. მერე ვილაცამ რომ უთხრა, ჯერ შენ სექსუალურად დაუკმაყოფილებელ ცხოვრებას მიხედე, შე ქლიავოო, ააააიიიიო, - წამოიძახა, - სწორედ რომ შენ განიცდი ახლა სექსის უკმარისობასო და, სანამ ბოლოს და ბოლოს არ მოხვდა თავში ბასრი ნივთი, არ მოისვენა.

სანგარში რა გინდაო, თამუნია ამ ეს კი არ მკითხა... იქნებ ვუთხრა და გაიგოს რამე. ვეტყვი მიანც, ვცდი, თუ მიყურებს ჯერ კიდევ:

(და აქეთ-იქით იცქირება, თითქოს სივრცეში ეძებს რალაცასო).

გმირი: - იცი რა, თამუნია. რომ აეხილებათ იმ შენ ძიძასთან გაზრდილ შვილებს თვალები, ჩემ ანი გასაჩენებს და სხვის უკვე გაჩენილებს თვალი და ყური და რომ აღარ მოუნდებათ ჩემი, თამუნიასი და მისი დეგენერატი ქმრის აშენებული ქვეყანა და რომ მეტყვიან, სად იყავი, ბიძია, მამინ, რას აკეთებდი შენი უბედური ქვეყ-

ნისათვისო, რა ვუთხრა - თამუნიასთან ვკოტრილობდი ლოგინში-თქვა? თუ მერაბას თავგასიებული ბიძაშვილივით ფულებს ვპარავდი ხალხს, თქვენთვის კუკლიები რომ მეყიდა-თქო? ხომ უნდა ვუთხრა: აგერ ვეგდე თხრილში სუფთა სინდისით და შენი მომავლისთვის ვიბრძოდი-თქო. კი, ასე, თუ არ მესროლეს ახლა და არ გამაგორეს კვახივით (მიიხედ-მოიხედავს).

მე მგონი, მართლა, არ ისვრიან, ხომ იცი. ისე, რატომ უნდა მესროლონ? რა საძაგლობაა ყველაფერი ეს. სხვა თუ არაფერი, სირცხვილია. ხალხი გვიყურებს. ღმერთი გვიყურებს. მე, პირადად, არაფერი გამაჩნია, რა უნდა შევეთავაზო. ყველამ ყველაფერი უკვე წაიღო. ჩემ ეზოში გაზრდილმა ძმაკაცმა ტელეფონი დამანერა. ეს მაგას ჰგონია, რომ დამანერა, მე კიდევ - ვაჩუქე. რა ვიცი, შემეცოდა. კაცი იქამდე რომ მიხვალ, რომ მეგობართან ამ საქმეს იკადრებ, საცოდავია, აბა რა. ღირსება ხომ არა აქვს ყველას! ისე, მი-თხრეს, არ უნდა მიგეცაო, ასე იციანო, ჯერ ტელეფონიო, მერე უბანიო, მერე ტერიტორიაო. ეეე... ვგრე სად არის, წინიას ბალია?! ა, ძმაო, ფეხსაცმელი გინდა? - ნაილე, პერანგი?... - აჰა, ჩაიცვი, გათბი. გინდა, ქურთი იყავი, გინდა, თათარი, გული მაქვს კეთილი და კიდევ, აი, სიყვარული მაქვს, ყველაფრის სიყვარული. ეს ყველაფერი მიყვარს, გაიგეთ? მეტი არაფერი გამაჩნია. ეს ცარიელი კედლები და აი, კიდევ *(ამ დროს შარვლის ჯიბეში დანიყო რალაციის ძებნა)* აგერ, ჯიბეში ჩემი ცოლის ქორწინების ბეჭედი მიდევს. ამაზე ძვირფასი არაფერი მაქვს. სოხუმში მშობლებთან იყო, ომის დროს სვანეთიდან ფეხით გადმოსულან. გზაში გაყინულა და იქვე დაუმარხავთ. ეს საცოდავმა დედამისმა ჩამომიტანა და მეორე დღეს გარდაიცვალა კიდევ. აგერ, ავიღებ ამ ქორწინების ბეჭედს, ამოვალ სანგრიდან, უიარალოდ ამოვალ. ცალ ხელში ბეჭედს დავიჭერ, მეორეს მალლა აენევ, ნავალ, არ გავჩერდები, მომკლავენ - მომკლან, არადა, ხმამალლა მაინც დავიძახებ: არ მესროლოთ, ძმებო!

(ფარდა)

